

DO THE RIGHT THING

SUNRISE MEDICALS
FORRETNINGSETISKE
RETNINGSLINJER

QUICKIE®

 JAY®

zipie®

LECKY

RIG

 Empulse

RIO®

magic
Mobility™

 Breezy®
Premium products. Quality service.

 STERLING

GEMINO

 **Helping
Hand®**

INNHold

Brev fra konsernsjef og administrerende direktør	3
Våre grunnleggende prinsipper	4
Våre verdier	5
Cjensidig respekt	6
Vår forpliktelse til kvalitet	7
Respekt for menneskerettighetene	7
Vårt ansvar på arbeidsplassen	8
Helse miljø og sikkerhet	8
Verne om miljøet	8
Overholdelse av lover og forskrifter	8
Beskytte konfidensiell informasjon	9
Elektronisk kommunikasjon	10
Beskytte selskapets eiendom	11
Nøyaktighet i selskapets oppføringer	11
Interessekonflikter	12
Gaver, belønninger og frynsegoder	12
Politiske bidrag	13
Innsideinformasjon og innsidehandel	13
Vårt ansvar overfor våre Kunder og forretningspartnere	15
Presentasjon av våre produkter	15
Produktsikkerhet og standarder	15
Innkjøpspraksis	15
Rettferdig konkurranse	15
Vår forpliktelse til forretningsintegritet	16
Offentlige kontrakter	16
Internasjonal virksomhet	16
Lover om import-/eksportkontroll og handelssanksjoner	16
Boikott	17
Antitrustlover	17
Antikorrupsjonslover	17
Bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering	17
Søke hjelp og si ifra	18
Søke hjelp og rapportere overtredelser	18
Sunrise Medical Whistleblowing Service	19
Kontaktinformasjon	19

BREV FRA PRESIDENT OG CEO

KJÆRE SUNRISE MEDICAL MEDARBEIDER

Sunrise Medical forplikter seg til drive virksomheten i samsvar med alle gjeldende lover og i tråd med de høyeste etiske standarder.

For oss må det være en selvfølge for alle selskaper å opptre i henhold til gjeldende lover. Det som skiller selskaper fra hverandre, er de etiske standarder de setter for seg selv, og i enda større grad hvordan disse standardene blir innarbeidet, forstått og akseptert av medarbeiderne i det daglige.

Å opprettholde omdømmet vårt og hele tiden strebe etter å gjøre oss fortjent til tillit er ikke bare det riktige å gjøre, det er også avgjørende for selskapets suksess.

Det er ledelsens ansvar å sørge for at alle våre prinsipper og etiske standarder er godt kjent i hele organisasjonen, og at alle våre medarbeidere er godt forberedt på å møte utfordringene i et stadig skiftende forretningsmiljø.

Ledelsen tar dette ansvaret på alvor. En av byggesteinene i så måte er våre forretningsetiske retningslinjer "Do the Right Thing".

Disse er laget for å fungere som et veikart som veileder oss på veien mot å velge den mest etiske måten å drive virksomheten vår på. Den inneholder vår misjon og våre grunnleggende prinsipper, og den belyser de etiske og juridiske problemstillingene som vi kan bli konfrontert med i markedet.

"Do the Right Thing" betyr svært lite uten det personlige engasjementet til hver enkelt av oss. Vi forventer at alle medarbeidere slutter seg til Sunrise Medicals forpliktelse til å "Do the Right Thing"! Hvis du er ny medarbeider, forventer vi at du gjør deg kjent med prinsippene som er beskrevet her. Hvis du har vært ansatt i mange år, forventer vi at du leser denne veiledningen fra tid til annen. Som medarbeider i Sunrise Medical forventer vi at du søker veiledning når det oppstår situasjoner eller spørsmål som gjelder disse retningslinjene.

Vi lover at ledelsen i Sunrise Medical vil opptre med den høyeste grad av integritet i all vår forretningspraksis. Vi vil også støtte hver enkelt av dere i å følge den samme standarden, ikke bare fordi det er god forretning, men også fordi det er det rette å gjøre.

Takk for din hjelp og støtte.

Thomas Babacan
President & CEO

VÅRE GRUNNLEGGENDE PRINSIPPER

Vår misjonserklæring:

IMPROVING PEOPLE'S LIVES

Selv om vi driver vår virksomhet i Sunrise Medical innenfor et rammeverk av interne retningslinjer, faglige standarder, lover og forskrifter, erkjenner vi også at disse ikke regulerer alle typer atferd som vi møter i vår daglige forretningsvirksomhet. Derfor har vi også etiske retningslinjer for alle Sunrise Medical medarbeidere (alle Sunrise Medicals ansatte, underleverandører, ledere og styremedlemmer) som heter "Do the Right Thing".

Disse retningslinjene er basert på selskapets misjonserklæring og verdier, og er laget for å fungere som et veikart vi alle kan følge for å styrke selskapets etiske klima, og for å gi grunnleggende retningslinjer i situasjoner der vi ikke er helt sikre på hvordan vi skal handle. Ved å følge Sunrise Medicals verdier tar "Do the Right Thing" virksomheten vår til det høyeste nivået, ved å omgjøre verdiene våre til handling som støtter rettferdige, korrekte og nøyaktige forretningsprosesser.

Prinsippene som ligger til grunn for vår virksomhet er basert på:

VÅR MISJON VÅRE VERDIER

Hver og en av oss i Sunrise Medical er forpliktet til å kjenne til og forstå ikke bare retningslinjene i dette dokumentet, men også de verdiene de er basert på. Som enkeltpersoner er vi oppfordret til å ta opp eventuelle problemer og bekymringer som vi mener er bør tas opp. Hvis vi oppdager brudd på de forretningsetiske retningslinjene, er vi ansvarlige for å rapportere problemet umiddelbart uten frykt for represalier.

De etiske retningslinjene har imidlertid ikke svar på alle situasjoner eller "gråsoner"-dilemmaer vi kan komme opp i. Når du står overfor et verdidilemma som ikke dekkes av retningslinjene, bør du be om hjelp. Din leder eller overordnede kan hjelpe deg med beslutningsprosessen. Du kan også kontakte personalavdelingen, eller du kan kontakte Sunrise Medical Whistleblowing Service (se side 19).

Sunrise Medical er verdensledende innen utvikling, design, produksjon og distribusjon av innovative, høykvalitets manuelle rullestoler, elektriske rullestoler, motoriserte scootere, standard- og tilpassede sitte- og posisjoneringssystemer samt hjelpemidler for dagliglivet.

VÅRE VERDIER

De fem verdiene våre er Kundefokus, Fortreffelighet, Innovasjon, Forpliktelse og Teamarbeid, og alle disse er innarbeidet i alt vi gjør.

Disse verdiene underbygger vår forpliktelse til å være et sosialt ansvarlig selskap der vi streber etter å respektere kundene våre, forretningspartnerne våre, medarbeiderne våre, lokalsamfunnene våre og miljøet der vi driver virksomhet, og der vi sørger for at de høyeste etiske standardene blir overholdt

KUNDEFOKUS

Kundene våre kommer først! Vi forventer ikke bare å innfri, men å overgå forventningene til både interne og eksterne kunder, gjennom relasjoner basert på tillit. Vi opprettholder denne tilliten med rask og profesjonell kommunikasjon.

FORTREFFELIGHET

Vårt mål er "Improving people's lives!" Vi er forpliktet til å yte en ekstraordinær innsats hver dag i det vi gjør, både som enkeltpersoner og som selskap. Denne forpliktelsen strekker seg til det høyeste kvalitetsnivået.

INNOVASJON

Strebe etter kontinuerlig forbedring! Sunrise Medical og våre medarbeidere utvikler kontinuerlig virksomheten vår og er proaktive når det gjelder å tilby innovative og pålitelige kvalitetsprodukter, prosesser og løsninger. Vi oppmuntrer medarbeiderne våre til å være åpne for og fremme nye ideer som kan forbedre virksomheten vår og livene til kundene våre.

FORPLIKTELSE

Vi forventer at medarbeiderne våre tar ansvar og eierskap. Vis besluttosomhet og initiativ, og gi merverdi til Sunrise Medical. Engasjer deg og gjør ditt beste!

TEAMARBEID

Prinsippene om teamarbeid, deling og spredning av informasjon er avgjørende for at vi skal nå våre forretningsmål. En positiv og proaktiv lagånd fører til bedre resultater. Til vårt interne team tilbyr vi støtte, veiledning, motivasjon og konstruktive tilbakemeldinger når og der det er nødvendig.

GJENSIDIG RESPEKT

Sunrise Medical har forpliktet seg til å beskytte og forbedre medarbeidernes sikkerhet og behandle individer med respekt. Vi baserer ansettelsesbeslutninger på forretningsmessige årsaker som kvalifikasjoner, erfaring, prestasjoner og resultater, samtidig som vi overholder lokale og nasjonale lover og praksis for ansettelser. Vi verdsetter mangfold og inkludering, og vi søker å skape et arbeidsmiljø som er fritt for trusler, diskriminering og trakassering.

Vi forventer at alle Sunrise-medarbeidere behandler andre slik de selv ønsker å bli behandlet (dvs. med respekt), og at de unngår å bruke krenkende, nedsettende eller fornærmende språk. Krenkende eller trakasserende oppførsel er uakseptabelt i enhver form. Som medarbeider hos Sunrise Medical oppfordres du til å si ifra når noen oppfører seg slik at du eller andre føler seg ukomfortable. Trakassering kan omfatte nedsettende bemerkninger, skjellsord, krenkende vitser, krenkende handlinger eller fremvisning eller distribusjon av krenkende trykt, visuelt eller elektronisk materiale.

Seksuell trakassering fortjener spesiell omtale. Uønskede seksuelle tilnærmelser, forespørsler om seksuelle tjenester eller annen fysisk, verbal eller visuell atferd basert på kjønn utgjør trakassering og er fullstendig uakseptabelt.

Vi tilbyr like muligheter ved rekruttering, ansettelse, utvikling, forfremmelse og kompensasjon uten hensyn til alder, hudfarge, funksjonshemming, kjønn, kjønnsidentitet, nasjonal opprinnelse, rase, religion, seksuell legning, seniorstatus, politisk tilhørighet eller annet som er beskyttet i henhold til gjeldende lov.

Ledere har et ekstra ansvar for å bidra til en positiv og motiverende arbeidsplass der åpen kommunikasjon er normen. Alle som føler seg ukomfortable med å uttrykke bekymring til ledelsen om forhold på arbeidsplassen uten frykt for kritikk, straff eller gjengjeldelse, bør ta kontakt med personalavdelingen eller Sunrise Medical Whistleblowing Service.

VÅR FORPLIKTELSE TIL KVALITET

Grunnlaget for Sunrise Medicals suksess ligger i medarbeiderne og deres engasjement for kvalitet og for å forbedre menneskers liv. Det er selskapets retningslinjer å tilby kundene de produktene og tjenestene de trenger, og som til enhver tid er i samsvar med designparametere som oppfyller og, når det er mulig, overgår kundenes forventninger.

Det antas at en vellykket gjennomføring av denne politikken avhenger av følgende:

- Forpliktelse fra alle, på alle nivåer, til å gjøre jobben på en fremragende måte.
- Villighet til å akseptere og ta i bruk de godkjente arbeidsmetodene.
- Støtte til de systemer og prosedyrer som bidrar til retningslinjene.
- Fastsette og jevnlig gjennomgå kvalitetsmål.
- Erkjennelsen av at kontinuerlig forbedring av kvaliteten på produkter og tjenester er den eneste måten å sikre fremtidig suksess på.
- Det er alle ansattes ansvar å overholde prinsippene og gjennomførelsen av disse retningslinjene.

Sunrise Medical forplikter seg til å overholde lovpålagte krav, opprettholde effektiviteten i kvalitetsstyringssystemet og redusere vår negative innvirkning på miljøet.

RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHETENE

Sunrise Medical støtter fullt ut målene i Modern Slavery Act 2015 og forplikter seg til å drive virksomhet fri for slaveri og menneskehandel. Vi har nulltoleranse for slaveri og menneskehandel i enhver form, i enhver del av vår virksomhet eller forsyningskjede.

VÅRT ANSVAR PÅ ARBEIDSPLASSEN

HELSE, MILØ OG SIKKERHET

Sunrise Medical har forpliktet seg til å tilby en ren, sunn og trygg arbeidsplass gjennom lokale helse- og sikkerhetsprogrammer som er utformet for å forebygge arbeidsrelaterte skader og sykdommer, samt overholde miljø-, helse- og sikkerhetsforskrifter. Alle Sunrise Medicals anlegg forplikter seg til å overholde gjeldende miljø-, helse- og sikkerhetsforskrifter i det landet hvor de er lokalisert, og alle gjeldende nasjonale eller internasjonale produktkrav, for eksempel de som er spesifisert i EUs, Storbritannias og Sveits' regelverk for medisinsk utstyr, Federal Food and Drug Administration (FDA) i USA, Health Canada i Canada, Therapeutic Goods Administration (TGA) i Australia og en rekke andre globale forskrifter og standarder.

Forebyggende tiltak er avgjørende for å skape en sunn og trygg arbeidsplass. Det er viktig at medarbeiderne følger alle sikkerhetsforskrifter som gjelder for det aktuelle arbeidsområdet, for eksempel bruk av personlig verneutstyr (PPE) der det er påkrevd, samt alle sikkerhetsforskrifter for det aktuelle stedet. Det er viktig at medarbeiderne umiddelbart rapporterer enhver usikker eller risikofylt situasjon eller potensiell hendelse til sin overordnede eller helse- og sikkerhetsrepresentanten på stedet.

For å ivareta vår sikkerhet er vi alle forpliktet til å møte på jobb uten påvirkning av stoffer som kan svekke vår arbeidssikkerhet og effektivitet. I tillegg er trusler, voldshandlinger eller intimidering, og besittelse eller salg av skytevåpen, andre våpen eller narkotika på (eller gjennom) Sunrise Medicals eiendom forbudt. For mer detaljert informasjon, inkludert spesifikke retningslinjer knyttet til skytevåpen i USA, vennligst se lokale retningslinjer.

VERNE OM MILJØET

Sunrise Medical har forpliktet seg til å verne om miljøet og overholde alle gjeldende miljølover. Vi har et globalt miljøinitiativ som fokuserer på miljøansvar og på å fremme grønn tenkning i hele Sunrise Medicals globale organisasjon og i leverandørbasen vår. Ved å minimere miljøpåvirkningen fra virksomheten vår og ved å drive virksomheten vår på en måte som fremmer bærekraftig bruk av naturressurser, vil vi fortsette å beskytte miljøet.

Sunrise Medicals anlegg deltar i lokale initiativer, inkludert resirkulering og energioptimering, for å beskytte miljøet. Som medarbeidere må vi støtte denne forpliktelsen ved å overholde våre miljøretningslinjer og -programmer. Sørg for å varsle din overordnede eller verneombud umiddelbart hvis farlige materialer ikke håndteres eller deponeres på riktig måte.

OVERHOLDELSE AV LOVER OG FORSKRIFTER

Som en verdensomspennende produsent av medisinsk utstyr er vi forpliktet til å overholde alle gjeldende lover, forskrifter og internasjonale standarder, inkludert ILOs åtte kjernekonvensjoner (knyttet til arbeidspraksis og beskyttelse av menneskerettigheter) og FNs barnekonvensjon (som har som mål å beskytte barns rettigheter og velferd). Vi overholder disse lovene og samarbeider med offentlige myndigheter vedrørende virksomheten vår.

Dersom du blir kontaktet av en offentlig etat, bør du rådføre deg med de aktuelle forretningsenhetene, Compliance Officer (kvalitetsleder) og/eller avdelingsleder for å få instruksjoner før du svarer, stiller til intervju eller gir myndighetspersoner tilgang til selskapets anlegg eller dokumenter. Hvis det er aktuelt, skal også de aktuelle medlemmene av Sunrise Medicals toppledergruppe varsles. Opplevd press fra overordnede eller krav på grunn av forretningsforhold er ikke en unnskyldning for å bryte loven eller disse forretningsetiske retningslinjene. Hvis du blir oppmerksom på at Sunrise Medical bryter en lov, regel eller forskrift, enten det er gjort av Sunrise Medicals ledere, ansatte, leverandører, styremedlemmer eller en tredjepart som gjør forretninger på vegne av Sunrise Medical, er det ditt ansvar å straks rapportere saken til din overordnede eller din lokale Sunrise Medical personalavdeling, eller å kontakte Sunrise Medicals Whistleblowing Service (se side 19). Selv om Sunrise Medical ønsker å ta opp saker internt, er det ingenting i disse forretningsetiske retningslinjene som skal avskrekke deg fra å rapportere ulovlig aktivitet til aktuelle tilsynsmyndigheter.

BESKYTTE KONFIDENSIELL INFORMASJON

Mens du er medarbeider i Sunrise Medical, kan du få tilgang til en rekke konfidensielle og beskyttede opplysninger om selskapet og forretningspartnerne våre

Dette kan omfatte:

- Konfidensielle opplysninger om enkeltpersoner (Sunrise Medical medarbeidere, kunde- eller leverandørrepresentanter og sluttbrukere). Typer data som må beskyttes, omfatter medisinske journaler, lønnsdata for medarbeidere, hjemmedresser og telefonnumre samt offentlige identifikasjonsnumre som personnummer eller nasjonale forsikringsnumre. Sunrise Medical bestreber seg på å overholde alle gjeldende personvernlover over hele verden som regulerer beskyttelse og bruk av personopplysninger

- Konfidensiell og beskyttet forretningsinformasjon fra Sunrise Medical, for eksempel, men ikke begrenset til, finansielle data, forretningsplaner og budsjetter, kundelister og kundepriser, oppfinnelser, ventende offentlige kunngjøringer, forretningshemmeligheter, knowhow, markedsførings- og salgsprogrammer, informasjon om forskning og utvikling, samt leverandørinformasjon.

- Konfidensiell informasjon om forretningspartnere (kunder, leverandører osv.), for eksempel, organisasjonsinformasjon og økonomiske data.

Ingen beskyttet eller konfidensiell informasjon skal utleveres til andre enn Sunrise Medical medarbeidere, med mindre slik utlevering er godkjent av egnet personell (eller ledelsen). Utlevering av slik informasjon innenfor Sunrise Medical skal skje på et forretningsmessig, behovsbasert grunnlag. Det er viktig å huske at plikten til å beskytte konfidensiell og beskyttet informasjon gjelder selv etter at du har sluttet hos Sunrise Medical. På samme måte krever vi at nye medarbeidere overholder konfidensialitetsforpliktelser med tidligere arbeidsgivere. Ledere kan ikke presse medarbeidere til å bryte taushetsplikten. Ethvert tilbud om informasjon som kan inneholde en konkurrents forretningshemmeligheter, skal avvises med mindre aksept er godkjent av ledelsen.

For å begrense uautorisert tilgang må du sørge for å beskytte konfidensiell eller fortrolig informasjon, enten den er på papir eller i elektronisk form.

ELEKTRONISK KOMMUNIKASJON

Riktig bruk og beskyttelse av elektronisk kommunikasjon er en unik og kompleks utfordring. Våre retningslinjer og rutiner for kommunikasjonssystemer inneholder detaljert informasjon som du er ansvarlig for å gjennomgå og følge. De grunnleggende reglene inkluderer:

- Utfør alle kommunikasjonsaktiviteter i samsvar med Sunrise Medicals forretningsetiske retningslinjer og lokale retningslinjer.
- Du må aldri utlevere eller overføre konfidensiell eller fortrolig informasjon uten behørig autorisasjon og sikkerhetstiltak.
- Overhold passordbeskyttelse, og del aldri passordene dine med andre personer enn autoriserte IT-medarbeidere eller avdelingslederen din når dette er nødvendig av forretningsmessige årsaker.
- Ikke bruk Sunrise Medicals kommunikasjonstjenester og -utstyr til uetiske, upassende eller krenkende formål, inkludert, men ikke begrenset til:
  - Utføre ulovlige aktiviteter;
  - Opprette, overføre, lagre eller vise støtende, trakasserende, nedverdiggende, fornærmende, ærekrenkende, truende, eller pornografisk materiale, inkludert banning og vitser.
  - Delta i aktiviteter eller søke personlig vinning eller profitt, heller ikke på vegne av en annen organisasjon.
  - Bruk av Sunrise Medical-utstyr til personlig bruk, inkludert deltakelse i nettbaserte chattefora og offentlige grupper som ikke er forretningsrelaterte.
- Forsøk aldri å få tilgang til filene til en annen medarbeider uten godkjenning fra en overordnet og personalavdelingen.
- Ikke kopiere eller laste ned programvare eller materiale som er opphavsrettslig beskyttet, patentert, varemerkebeskyttet eller på annen måte identifisert som immaterielle rettigheter, uten at du har innhentet de nødvendige lisensene og skriftlig tillatelse fra IT avdelingen.
- Du må aldri forstyrre den normale driften av Sunrise Medicals datasystem eller internettport.

Bruk av sosiale medier innebærer en viss risiko og medfører et visst ansvar. Sunrise Medical ser generelt positivt på blogging, personlige nettstedet og sosiale nettverk, og respekterer medarbeidernes rett til å bruke dem som et medium for å uttrykke seg selv. Begrenset og sporadisk bruk av Sunrise Medicals systemer for å delta i denne typen aktiviteter er akseptabelt, forutsatt at det gjøres på en profesjonell og ansvarlig måte og ikke forstyrrer dine vanlige arbeidsoppgaver. Vær imidlertid oppmerksom på at hvis du deltar i denne typen aktiviteter på Sunrise Medicals systemer, er det også gjenstand for overvåking. Du finner mer informasjon om blogging og bruk av sosiale medier i Sunrise Medicals retningslinjer for informasjonskommunikasjon, men her er noen generelle retningslinjer du bør følge:

- Ikke bruk en Sunrise Medical-e-postadresse til å registrere deg på sosiale nettverk, blogger eller andre nettbaserte verktøy for personlig bruk.
- Vær ærlig, nøyaktig og respektfull, og publiser kun passende innhold.
- Ikke kom med medisinske anbefalinger.
- Ikke representer deg selv som talsperson for Sunrise Medical, med mindre du er uttrykkelig autorisert til å gjøre det.
- Ikke snakk med pressen på vegne av Sunrise Medical uten forhåndsgodkjenning fra markedsavdelingen.
- Husk at alle retningslinjer og krav i dette dokumentet og alle andre Sunrise Medical-retningslinjer og -prosedyrer gjelder for dine aktiviteter på nettet.

BESKYTTE SELSKAPETS EIENDOM

Sunrise Medicals fasiliteter, utstyr og omdømme har blitt etablert gjennom hardt arbeid og engasjement fra Sunrise Medical og våre medarbeidere. Vi har en felles forpliktelse til å beskytte våre eiendeler som om de var våre egne. Selskapets eiendom, inkludert møbler, utstyr og rekvisita, samt immateriell eller intellektuell eiendom, som patenter og varemerker, elektroniske data og kunde- og leverandørlistene, skal bare brukes til autoriserte forretningsrelaterte formål. All anskaffelse eller avhending av eiendom må forhåndsgodkjennes ved hjelp av selskapets godkjenningssprosedyrer. Du kan også kontakte din overordnede for mer informasjon. Som medarbeidere er vi også forpliktet til å hindre at uvedkommende får tilgang til selskapets eiendom, inkludert datamaskiner og mobiltelefoner, elektroniske dokumenter og informasjonssystemer. Bærbare datamaskiner forblir selskapets eiendom, de er utelukkende for å utføre jobben din, og må leveres tilbake når du forlater Sunrise Medical. På samme måte skal ingen bedriftseiendom fjernes fra anlegget uten spesifikk godkjenning fra en overordnet eller avdelingsleder, med unntak av papirer og/eller kontorutstyr som er nødvendig for å utføre jobben din. Bedriftseiendom må returneres når du er ferdig med arbeidet. Alt arbeid som er utviklet av medarbeidere eller kontraktører i forbindelse med deres ansettelse hos Sunrise Medical, tilhører Sunrise Medical.

NØYAKTIGHET I SELSKAPETS OPPFØRINGER

Nøyaktig bokføring og dokumentasjon er avgjørende for at vi skal kunne oppfylle våre økonomiske, forretningsmessige og juridiske forpliktelser og ta ansvarlige beslutninger. All vår forretningskommunikasjon må være sannferdig, tydelig og i samsvar med alle regnskapsmessige og juridiske standarder, selskapets retningslinjer og praksis samt andre forskrifter og regler.

Korrekt dokumentasjon må føres for alle forretningsaktiviteter, for eksempel, men ikke begrenset til, regnskap og analyser, produkttestdokumenter, produktklager, skade-/avviksmeldinger, forskningsrapporter, servicerapporter, juridiske kontrakter, utgiftsrapporter, timelister, personalmapper og statusrapporter.

Sunrise Medical er et internasjonalt selskap, og regnskapet må utarbeides i samsvar med internasjonale og lokale regnskapsprinsipper og forskrifter som kreves eller er nødvendige for forretningsformål. Videre må alle produktjournaler og rapporter om skader og klager være fullstendige og nøyaktige.

Ansaret for å sikre nøyaktige produkt- og regnskapsjournaler ligger ikke bare hos kvalitets-, økonomi- og revisjonspersonell, men hos alle medarbeidere. Hvis du blir oppmerksom på forfalskninger, unøyaktigheter eller utelatelser i Sunrise Medicals journaler, må du gjøre den aktuelle personen hos Sunrise Medical oppmerksom på situasjonen eller kontakte Sunrise Medicals Whistleblowing Service. Alle rapporterte tilfeller vil bli grundig undersøkt. I tillegg kan ingen medarbeider villede, påvirke, tvinge eller manipulere en uavhengig revisor som utfører en revisjon av våre økonomiske, kvalitetsmessige eller regulatoriske registreringer eller noen annen type revisjon.

Effektiviteten i våre registreringssystemer avhenger av nøyaktigheten i hver enkelt persons inndata og av at vi vedlikeholder og beskytter våre registreringer på riktig måte. Derfor må økonomiske data, driftsdata, testdata og andre data oppbevares i samsvar med selskapets retningslinjer og prosedyrer. Dokumenter som offentlige myndigheter ber om, må ikke under noen omstendighet ødelegges, endres eller forfalskes, det må ikke gjøres forsøk på å hindre, vanskeliggjøre eller påvirke en etterforskning; dette er et lovbrudd.

INTERESSEKONFLIKTER

Som medarbeidere i Sunrise Medical har vi alle et ansvar for å bevare og styrke selskapets integritet ved å sikre at våre forretningsavgjørelser utelukkende er basert på hva som er best for selskapet. En "interessekonflikt" kan oppstå når personlige interesser er eller kan være i strid med - eller ser ut til å være i strid med - Sunrise Medicals interesser. Interessekonflikter kan også oppstå når enkeltpersoner, eller deres familiemedlemmer, mottar utilbørlige personlige fordeler som følge av sine stillinger i Sunrise Medical. "Nærmeste familie" omfatter en persons ektefelle eller partner, foreldre, barn, søsken, svigerforeldre, svigersønner- og døtre, svogre og svigerinner, og alle som bor i samme husstand som vedkommende.

Som Sunrise Medical medarbeidere skal vi unngå alle relasjoner, påvirkningsforsøk eller andre aktiviteter, som for eksempel eksternt ansettelse eller konsulentvirksomhet, som kan svekke, eller se ut til å svekke, vår evne til å ta objektive og rettfærdige beslutninger når vi utfører jobben vår. Faktiske eller potensielle interessekonflikter må rapporteres til ledelsen for at denne kan gi veiledning om hvordan vi best kan unngå potensielle konflikter. Hvis du oppdager potensielle interessekonflikter som involverer andre, må du diskutere situasjonen med din lokale HR-representant eller kontakte Sunrise Medical Whistleblowing Service (se side 19).

GAVER, BELØNNINGER OG FRYNSEGODER

Det er ofte vanlig at personer som gjør forretninger med hverandre, gir eller tar imot gaver, måltider eller lignende forretningsmessige oppmerksomheter. Forretningsgaver kan være en materiell eller immateriell fordel. Når det gjelder gaver, må alle gaver som gis eller mottas av en Sunrise Medical medarbeider, være lovlige, rimelige og godkjent av ledelsen. Det er generelt tillatt å ta imot gjenstander av en symbolsk verdi (dvs. ikke mer enn € 50), men medarbeidere kan ikke ta imot noe av høyere verdi som kan gi inntrykk av at deres dømmekraft har blitt kompromittert. Uautoriserte gaver som overstiger en symbolsk verdi, skal enten returneres eller overleveres til din overordnede (eller personalavdelingen), som kan returnere dem eller på annen måte håndtere dem på en hensiktsmessig måte. Gaver i form av kontanter skal alltid avslås.

Gaver, drikkepenge eller tilbud om representasjon av enhver art til offentlige eller politiske tjenestemenn er ikke tillatt. For mer informasjon, se avsnittene i dette heftet om offentlige kontrakter og internasjonale forretninger.

Utveksling av sosiale goder (f.eks. forretningslunsjer, middager eller underholdning) mellom Sunrise Medical Associates og tredjeparter er akseptabelt når det er rimelig relatert til et klart forretningsformål innenfor rammen av god smak, innenfor et normalt forretningsforhold, og når offentlige kontrakter eller kontorer ikke er involvert. Frynsegoder, tjenester eller gaver som er gjentakende og/eller gir inntrykk av å øve innflytelse av giveren eller mottakeren, er imidlertid upassende. Denne begrensningen gjelder også for familiemedlemmer.

Betalinger for å få kunder til å kjøpe produkter eller henvise pasienter er strengt forbudt. Slike lokkemidler kan være i strid med reglene for bedrageri og misbruk. Denne typen brudd kan sette offentlige kontrakter i fare og kan medføre alvorlig straff, både for selskapet og den enkelte.

POLITISKE BIDRAG

Selv om vi ikke fraråder Sunrise Medical medarbeidere å engasjere seg i politiske aktiviteter på fritiden og for egen regning, vil ingen medarbeidere bli kompensert eller refundert av selskapet for noen form for personlig politisk aktivitet eller bidrag. Du skal ikke bruke bedriftens brevpapir, bedriftens e-postkonto eller din stillingstittel i forbindelse med politisk korrespondanse, siden dette kan antyde at bedriften støtter dine aktiviteter eller en bestemt politisk kandidat. Eventuelle personlige politiske bidrag eller aktiviteter må ikke indikere at de er godkjent eller støttet av Sunrise Medical.

INNSIDEINFORMASJON OG INNSIDEHANDEL

Innsideinformasjon defineres generelt som informasjon som ikke er offentliggjort, og som kan ha innvirkning på verdien av selskapets verdipapirer. Slik informasjon kan omfatte ikkeoffentlig finansiell informasjon, informasjon om produktutvikling, oppkjøpsinformasjon, informasjon om myndighetstiltak eller informasjon om endringer i nøkkelpersonell. Alle medarbeidere som har fått innsideinformasjon om børsnoterte selskaper (inkludert kunder, leverandører og konkurrenter), har forbud mot å handle med verdipapirer i slike selskaper mens de er medarbeidere i Sunrise Medical. Disse reglene gjelder for alle medarbeidere, uavhengig av hvor de befinner seg. Brudd på disse reglene kan utsette både selskapet og den enkelte for strafferettslige og sivilrettslige sanksjoner.

VÅRT ANSVAR OVERFOR VÅRE KUNDER OG FORRETNINGSPARTNERE

REPRESENTASJON AV VÅRE PRODUKTER

For å opprettholde Sunrise Medicals høye standard og integritet på markedet, markedsføres og selges våre produkter og tjenester på en rettferdig måte basert på kvalitet, kapasitet, pris, servicenivå og andre legitime egenskaper. Alle former for reklame skal være autentisk, og ingen produkter skal markedsføres til andre formål enn det de er spesifisert for. De samme prinsippene må følges når vi svarer på henvendelser fra kunder, andre medarbeidere, media og regulerende eller offentlige etater.

PRODUKTSIKKERHET OG STANDARDER

Sunrise Medical er opptatt av å levere produkter av høy kvalitet for å tilfredsstille kundenes behov fullt ut. Siden produktene våre brukes i situasjoner der feil eller svikt kan få alvorlige konsekvenser, er det avgjørende at vi overholder alle gjeldende standarder, for eksempel EUs, Storbritannias og Sveits' regelverk for medisinsk utstyr, Federal Food and Drug Administration (FDA) i USA, Health Canada i Canada, Therapeutic Goods Administration (TGA) i Australia, og en rekke andre globale forskrifter og standarder.

Vi arbeider for å forstå kundene våre og deres behov. Vi baserer våre beslutninger og handlinger vedrørende produktkvalitet på fakta og informasjon. Hvis du blir oppmerksom på et kvalitetsproblem eller en relatert kundeklage, er du ansvarlig for å rapportere det til rett avdeling i organisasjonen, slik at klagen kan registreres i henhold til Sunrise Medicals prosedyrer for klagebehandling. Når du rapporterer, må du sørge for å rapportere bare fakta (men alle fakta) og unngå å redigere og trekke konklusjoner. Etablerte kvalitetssystemer må følges, og dokumentasjonen må være nøyaktig, fullstendig og til rett tid. For å beskytte sikkerheten til våre kunder og brukerne av våre produkter sørger vi for at alle produkter oppfyller eller overgår alle sikkerhetsstandarder som er beskrevet i vårt kvalitetsstyringssystem. Produktene våre gjennomgår omfattende tester før de settes i produksjon, og bare produkter som oppfyller sikkerhetskravene våre,

blir distribuert. Hvert produkt er merket med passende advarsler. Advarslene og brukerveiledningene våre er ment å gjøre kunden oppmerksom på risikoen og begrensningene ved produktet vårt.

INNKJØSPRAKSIS

Leverandører vinner forretninger med Sunrise Medical basert på objektive forretningsmessige grunner, som kvalitet, service, kostnader, ytelse og opprettholdelse av tilstrekkelig leveringsevne. Alle innkjøpsbeslutninger må tas i samsvar med Sunrise Medicals globale innkjøpsprosedyrer. Sunrise Medicals innkjøpsavdelinger har en åpen dør og et åpent sinn overfor nye leverandører som kan tilby et forbedret produkt, bedre service eller en mer attraktiv pris.

RETTFERDIG KONKURRANSE

Du kan av og til støte på konkurrenter under bransjearrangementer. Ta spesielle forholdsregler under samtalen for å unngå diskusjon om priser, vilkår eller annen intern informasjon. Hvis samtalen kommer inn på slike spørsmål, skal du nekte å diskutere denne informasjonen. På samme måte bør du avbryte samtalen og informere din overordnede hvis en konkurrent røper forretningshemmeligheter eller konfidensiell informasjon om selskapet eller en annen virksomhet. Se konfidensialitetsavtalene som undertegnes ved ansettelse eller forfremmelse, for ytterligere informasjon om rettferdig konkurranse.

VÅR FORPLIKTELSE TIL FORRETNINGSINTEGRITET

OFFENTLIGE KONTRAKTER

Vi er alltid opptatt av integritet, uansett om vi har med offentlige eller kommersielle kunder å gjøre. Som leverandører til offentlige etater over hele verden må vi imidlertid overholde spesielle krav som vanligvis ikke finnes i det private næringslivet, og som er etablert for å beskytte allmennhetens interesser.

Disse kravene omfatter mange områder av forretningsatferd, inkludert, men ikke begrenset til, beskyttelse av fortrolig informasjon, avståelse fra å tilby og akseptere forretningstilbud/godtgjørelser og ansettelse av tidligere offentlig ansatte. Offentlige kontrakter krever ofte at leverandøren må bekrefte at de har overholdt ulike kontraktskrav, for eksempel at visse prisdata er korrekte, at produktene våre er i samsvar med visse spesifikasjoner, eller at Sunrise Medical overholder lovene om like ansettelsesmuligheter. Ikke avvik fra en offentlig anskaffelses- eller anbudsprosess, selv om en offentlig tjenestemann skulle indikere at et slikt avvik er akseptabelt eller tolereres.

Alle medarbeidere som arbeider med offentlige kontrakter, må holde seg informert om endringer og søke hjelp når de er i tvil om hva som er riktig oppførsel. Det er disse medarbeidernes ansvar å sørge for at selskapet oppfyller vilkårene og spesifikasjonene i alle offentlige kontrakter. Hvis dette ikke gjøres, kan det medføre alvorlige juridiske sanksjoner, både for selskapet og for den enkelte.

INTERNASJONAL VIRKSOMHET

Siden vi driver virksomhet i mange forskjellige land rundt om i verden, er Sunrise Medicals forretningsvirksomhet ekstra kompleks. I tillegg til å drive lovlig virksomhet i andre land, må vi være kulturelt sensitive og overholde de nasjonale og lokale lovene i de landene der vi driver virksomhet. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, immigrasjons-, toll- og valuta reguleringer. Det er et strikt krav at alle Sunrise Medical medarbeidere overholder disse lovene i forbindelse med selskapets virksomhet.

LOVER OM IMPORT-/EKSPORTKONTROLL OG HANDELSSANKSJONER

Overholdelse av lover om import- og eksportkontroll, handelsreguleringer og handelssanksjoner er Sunrise Medicals eksplisitte retningslinje og alle medarbeideres ansvar. Import- og eksportkontroller kan begrense hvilke land, personer og enheter vi kan handle med. De kan også kreve at det innhentes godkjente lisenser fra gjeldende myndigheter før vi foretar eller mottar visse forsendelser. Import- og eksportkontroller gjelder for Sunrise Medicals fysiske, muntlige og elektroniske materialer over hele verden. Hver divisjon med import- og eksportfunksjoner må ha interne kontroller for å sikre full overensstemmelse med gjeldende lover og forskrifter for import- og eksportkontroll.

Handelssanksjoner, inkludert økonomiske, er komplekse. Hvis du har spørsmål om en transaksjon med et land, en enhet eller en person som kan være omfattet av sanksjoner, kan du kontakte Chief- Compliance Officer

BOIKOTT

I henhold til anti-boikottlover kan det være forbudt for Sunrise Medical å støtte en boikott som et land iverksetter mot et annet land. Forbudt atferd kan omfatte: avtaler om å diskriminere, nektelse av å gjøre forretninger med visse land eller selskaper som er svartelistet av andre regjeringer, og implementering av remburser som krever boikottrelaterte handlinger. Disse lovene kan også kreve at forespørsler om informasjon som støtter en boikott, rapporteres til myndighetene i et land der Sunrise Medical driver virksomhet. Enhver forespørsel om at Sunrise Medical skal delta i en boikott, eller enhver forespørsel om Sunrise Medicals holdning til en boikott, skal umiddelbart rettes til konsernledelsen.

ANTITRUST LOVER

Sunrise Medical bestreber seg på å overholde alle antitrustlover. Det underliggende prinsippet bak disse lovene er klart: En person som kjøper varer på markedet, skal kunne velge mellom en rekke ulike produkter til konkurransedyktige priser, uten å bli hindret av kunstige begrensninger som prissamarbeid, ulovlige monopoler og karteller og boikott. Brudd på antitrustlovene kan få svært alvorlige konsekvenser, inkludert straffeforfølgelse, både for selskapet og enhver medarbeider som er personlig involvert i overtredelsen. Dessverre er antitrustlovene komplekse og varierer internasjonalt, slik at utilsiktede brudd kan forekomme. Som en generell regel bør du unngå omstendigheter som kan skape risiko for ulovligheter, og du bør umiddelbart forlate ethvert møtested der konkurrenter diskuterer ulovlige handlinger som koordinerte anbud eller deling av sensitiv informasjon, for eksempel om priser. Kontakt konsernledelsen når du er i tvil. Du kan også kontakte din lokale personalavdeling eller kontakte Sunrise Medical Whistleblowing Service.

ANTIKORRUPSJONSLOVER

Sunrise Medical er forpliktet til å overholde alle lover mot korrupsjon og bestikkelser. Eksempler inkluderer, men er ikke begrenset til, U.S. Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) og Storbritannias lov om bestikkelser 2010. Disse lovene varierer, men Sunrise Medical er forpliktet til å overholde alle aspekter av alle relevante lover. Dette betyr at forbudte aktiviteter inkluderer, uten begrensning, å gi eller motta bestikkelser av noe slag, enten det er til/fra myndighetspersoner eller andre tredjeparter. Dette inkluderer bestikkelser som kan gis på våre vegne av tredjeparter. Spesielt er bestikkelser av utenlandske myndighetspersoner, politiske partikandidater eller -tjenestemenn eller politiske partier forbudt. Det er også forbudt med "tilretteleggingsbetalinger", som er betalinger for å få tjenestemenn til å utføre rutinefunksjoner de ellers er forpliktet til å utføre. Hvis du er usikker på en transaksjon som du tror kan falle inn under definisjonene av bestikkelser, må du kontakte konsernledelsen og få godkjenning før du går videre.

BEKJEMPELSE AV HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING

Sunrise Medical er forpliktet til å overholde gjeldende lover som forbyr hvitvasking av penger, finansiering av terrorisme eller annen kriminell aktivitet. Hvis du blir oppmerksom på at en kundes midler stammer fra ulovlige forhold, eller hvis du blir oppmerksom på mistenkelig eller upassende betalingsaktivitet, som kan omfatte kontantbetalinger når sjekker er normen, betalinger i en annen valuta enn det som kreves i en kontrakt, overbetalinger og krav om refusjon, betalinger fra privatkontoer i stedet for forretningskontoer og/eller midler fra finansinstitusjoner eller tredjeparter uten et logisk forhold til kunden eller forretningspartneren, ber vi deg kontakte økonomiavdelingen, Chief Compliance Officer eller Sunrise Whistleblowing Service.

SØKE HJELP OG SI IFRA

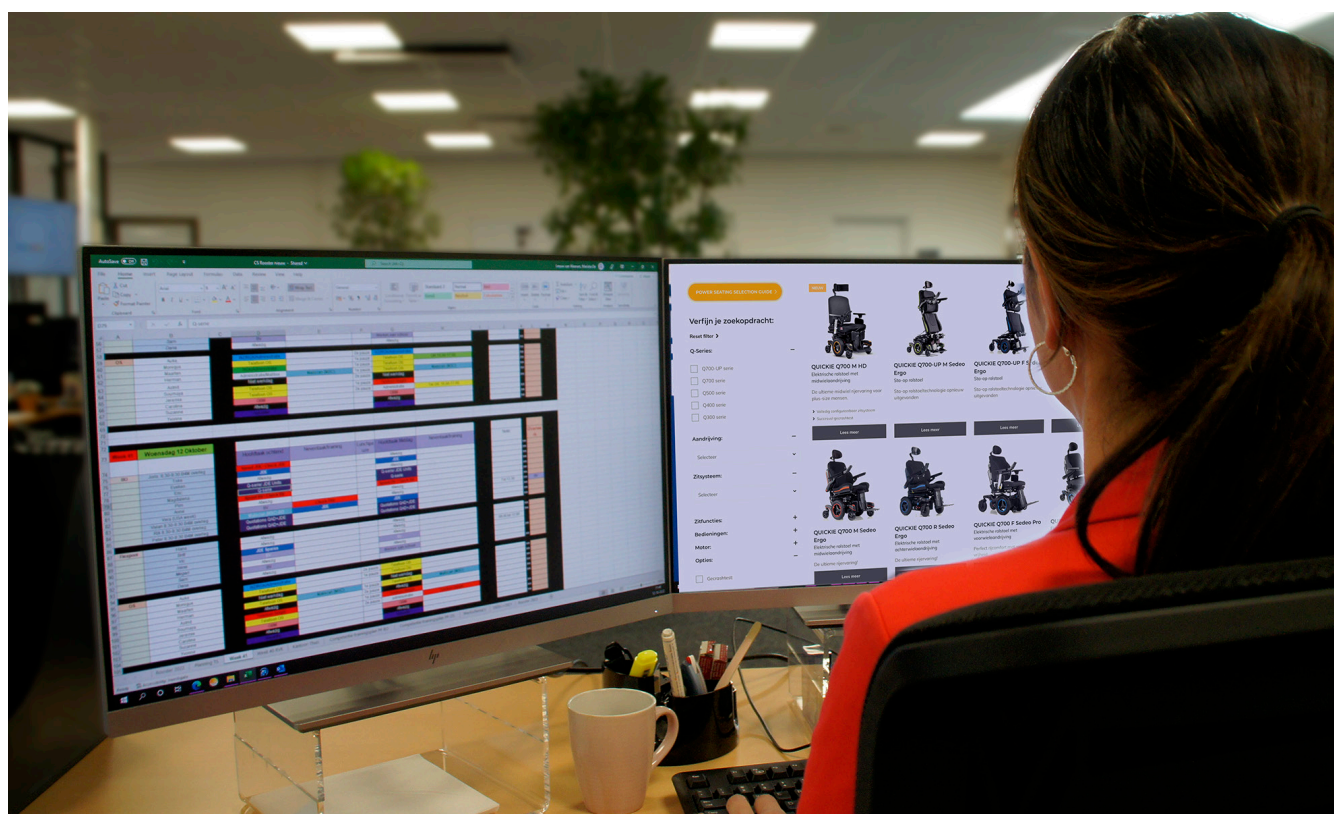
SØKE HJELP OG RAPPORTERE OVERTREDELSE

Sunrise Medical oppfordrer medarbeiderne til å håndtere brudd på programmet "Do the Right Thing" internt gjennom alle tilgjengelige kanaler. Det finnes imidlertid også en ekstern ressurs tilgjengelig hvis det er ukomfortabelt å bruke interne ressurser. Internt kan medarbeidere diskutere et problem med sin overordnede, et annet medlem av ledelsen, den lokale personalavdelingen eller Chief Compliance Officer.

Eksternt kan medarbeidere kontakte Sunrise Medical Whistleblowing Service og velge å være anonyme. Noen land har imidlertid lover som spesifiserer at visse typer varsler ikke kan gjøres anonymt. Når dette er aktuelt, vil du bli bedt om å identifiser deg selv for å overholde loven.

Alle rapporter vil bli behandlet konfidensielt, uavhengig av anonymitet. Uansett rapporteringsmetode vil spørsmålet eller rapporten bli sendt til den aktuelle avdelingen for etterforskning, selv om du velger å være anonym.

Ingen som rapporterer, vil bli utsatt for represalier eller gjengjeldelse for å ha avslørt en situasjon som han eller hun i god tro mener er i strid med våre standarder for god forretningsskikk eller loven.

SUNRISE MEDICAL WHISTLEBLOWING SERVICE

Sunrise Medicals Whistleblowing Service er ment å hjelpe deg med forretningsdilemmaer. Sunrise Medical bestreber seg på å drive virksomheten vår på en rettferdig, ærlig, etisk og lovlig måte. Vi er alle ansvarlige for å sikre at selskapets retningslinjer og etiske verdier er forankret i våre beslutninger og vår atferd.

For å nå dette målet er vi som organisasjon avhengig av din støtte, og vi vil gjerne understreke din rett og plikt til å si klart ifra hvis du blir oppmerksom på uetisk eller ulovlig atferd. Det samme gjelder hvis du føler deg presset til å gjøre noe som er etisk tvilsomt eller galt i henhold til disse etiske retningslinjene, eller som vil krenke dine rettigheter.

Vi har en sikker, tredjepartsdrevet varslingstjeneste som gir medarbeidere og eksterne interessenter mulighet til å få veiledning eller rapportere mistanker om kritikkverdige forhold og handlinger som ikke er i tråd med våre etiske retningslinjer, slik de kommer til uttrykk i disse Forretningsetiske retningslinjer.

Denne rapporteringskanalen kan brukes til å rapportere om alvorlige forseelser som økonomisk kriminalitet og uregelmessigheter i regnskapet, tilbud om eller aksept av bestikkelser, miljørisiko eller miljøkriminalitet, sikkerhetsproblemer som utgjør en risiko for de ansattes eller kundenes helse eller sikkerhet, alvorlige former for trakassering eller diskriminering eller andre brudd på selskapets etiske retningslinjer for virksomheten.

Selv om vi oppfordrer deg til å kontakte din overordnede, en annen leder eller personalavdelingen med bekymringene dine, tilbyr vi også en kanal for anonym kommunikasjon. Denne kanalen leveres av en ekstern partner, Whistleblowing Centre, for å sikre din anonymitet hvis du velger å være anonym.

Rapporteringskanalen som administreres av WhistleB, kan nås på alle enheter, inkludert smarttelefoner, på følgende nettadresse: <https://report.whistleb.com/en/sunrisemedical>

Merk at det er ulike språk som kan veilede deg gjennom rapporteringsprosessen. Alle rapporter vil umiddelbart bli sendt til vår Compliance Committee for undersøkelse og oppfølging.

Vi tillater ingen gjengjeldelse mot en person som rapporterer eller sender en varsling i god tro.

Konfidensiell, profesjonell rådgivning for personlige problemer er tilgjengelig ved hver forretningsenhet gjennom lokale programmer. Kontakt din overordnede eller den lokale personalavdelingen for å få informasjon om tilgjengelige kilder.

KONTAKT INFORMASJON:

Sunrise Medical Whistleblowing Service
<https://report.whistleb.com/en/sunrisemedical>

Chief Compliance Officer Email Address:
dotheightthing@sunmed.com

„DO THE RIGHT TING“

SUNRISE MEDICALS
FORRETNINGSETISKE
RETNINGSLINJER

2022

